

KEJT
DIKAMILO

PRIČA O
Desperou

Pripovest o
mišu, princezi, supi i kalemu konca

Ilustrova
Timoti Bejzil Ering

Prevela
Dijana Radinović

■ Laguna ■

Naslov originala

Kate DiCamillo

THE TALE OF DESPEREAUX

Text copyright © 2003 by Kate DiCamillo

Illustrations copyright © 2003 by Timothy Basil Ering

All rights reserved.

Translation copyright © 2024 za srpsko izdanje, LAGUNA

Sadržaj

Knjiga prva

MIŠ SE RODI

11

Knjiga druga

KJAROSKURO

65

Knjiga treća

BOGO! PRIČA O GRDI GUDI

93

Knjiga četvrta

NATRAG NA SVETLO

129

Završna reč

199

Izrazi zahvalnosti

201

O autorima

203

Svet je mračan, a svetlost dragocena.

Priđi, dragi čitaoče.

Moraš mi verovati.

Pričam ti priču.

KNJIGA PRVA

Miš se rodi

Prvo poglavlje

Poslednji

OVA PRIČA POČINJE unutar zidina dvorca, rođenjem jednog miša. Malog miša. Poslednjeg rođenog i jedinog preživelog iz legla.

– Gde su mi deca? – upitala je iscrpljena majka kad su muke prošle. – Pokaži mi decu.

Tata miš je visoko podigao jednog mišića.

– Ima samo ovo – kazao je. – Ostali su mrtvi.

– *Mon Dieu**, samo jedan mišić?

– Samo jedan. Koje ćeš mu ime nadenuti?

– Toliki trud uzalud – na to će majka uzdahnuvši. – Baš tužno. Kakvo razočaranje! – Bila je to francuska mišica koja je u dvorac stigla odavno, u prtljagu jednog francuskog diplomate koji je došao u posetu. „Razočaranje“ joj je bila jedna od omiljenih reči. Često ju je koristila.

– Hoćeš li mu dati ime? – ponovo je upitao otac.

* Franc.: *Bože moj*. (Prim. prev.)

– Hoću li mu dati ime? Hoću li mu dati ime? Naravno da ću mu dati ime, ali i on će umreti kao i ostali. Oh, baš tužno. Oh, kakva tragedija!

Mama mišica je prinela nosu maramicu, pa zamahala njome ispred lica. Šmrknula je. – Daću mu ime. Hoću. Daću mu ime Despero, po tuzi i očaju ovog mesta. Nego, gde mi je ogledalo?

Muž joj je pružio komadić ogledala. Mišica, koja se zvala Antoaneta, pogledala je u svoj odraz i kriknula.

– Tuleze – kazala je jednom sinu – idi donesi mi nesecer za šminku! Izgledam užasno.

Dok je Antoaneta popravljala šminku, tata miš je spustio Desperoa na krevet od dronjaka. Utom je aprilsko sunce, blede ali odlučno, obasjalo prozor dvorca, pa se provuklo kroz rupicu u zidu i spustilo zlatan prst na majušnog miša.

Starija mišja deca okupila su se oko Desperoa da ga zagledaju.

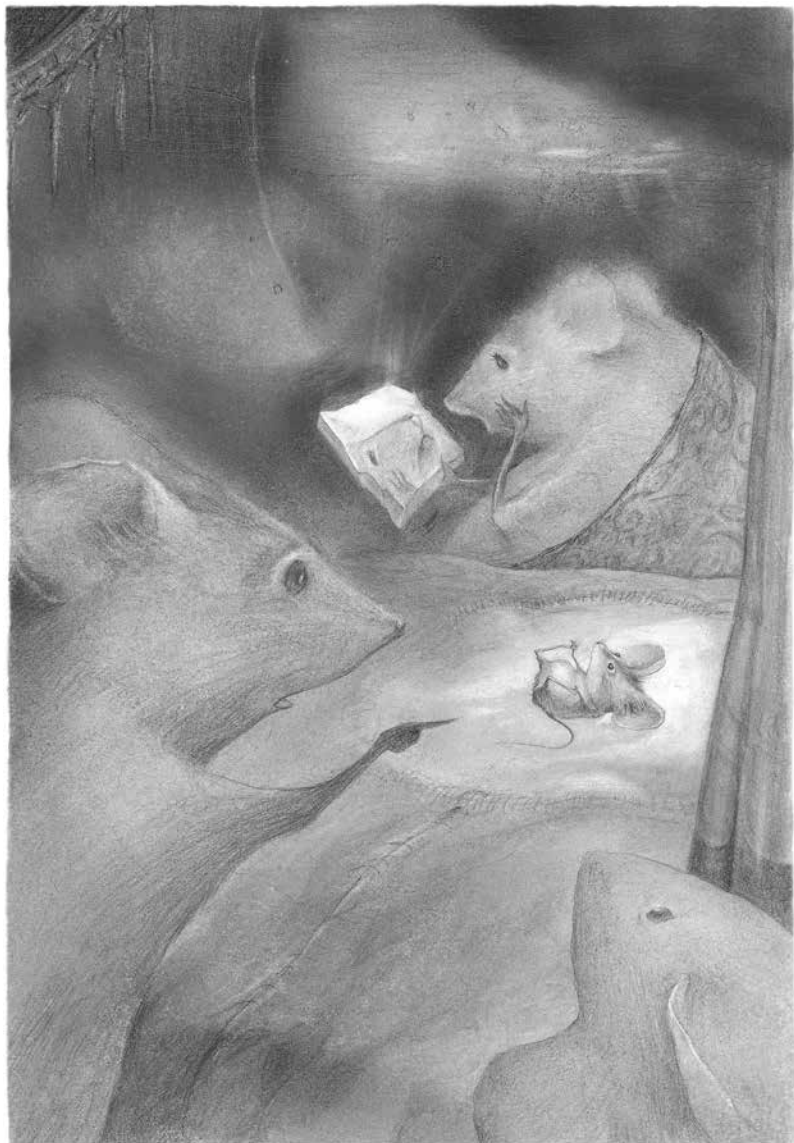
– Uši su mu prevelike – izjavila je njegova sestra Merlo. – Nikad nisam videla tako velike uši.

– Pogledajte! – povikao je brat po imenu Dopust. – Oči su mu otvorene. Tata, oči su mu otvorene! To tako ne treba.

Zaista, Desperoove oči nisu smele da budu otvorene. A ipak su bile. Mali miš je zurio u tavanicu, u blistavi oval sunca koji se odražavao od majčinog ogledala, i smešio se.

– S njim nešto nije u redu – kazao je otac. – Ostavite ga na miru.

Desperoova braća i sestre su se oprezno udaljili od tek rođenog miša.

Desperoove oči nisu smele da budu otvorene.

– On je poslednji! – izjavila je Antoaneta iz kreveta. – Neću više imati dece. Ona su takvo razočaranje. Kvare mi lepotu. Kvare mi figuru. Ovo mi je poslednje. Nema više.

– On je poslednji – kazao je otac. – A i on će uskoro umreti. Nema šanse da preživi. Ne s tim otvorenim očima.

Ipak, čitaoče, on je preživeo.

A ovo je njegova priča.

Drugo poglavlje ~

Takvo razočaranje

DESPERO TILING JE PREŽIVEO.

Međutim, njegovo postojanje bilo je predmet mnogih nagađanja unutar mišje zajednice.

– To je najmanji miš kog sam ikad videla – izjavila je njegova tetka Florens. – Smešno! Nikad nijedan miš nije bio tako mali. Čak ni kod Tilinga. – Zaškiljila je u Desperoa kao da očekuje da će sasvim nestati. – Nikad! – ponovila je. – Nijedan!

Despero joj je, repa obavijenog oko nogu, uzvraćao pogled.

– A ima i velike uši – primetio je njegov stric Alfred. – Pre liče na magareće, ako mene pitate.

– Skandalozno su velike! – dodala je tetka Florens.

Despero je mrdnuo ušima.

Tetka Florens je ciknula.

– Kažu da je rođen otvorenih očiju – šapnuo je stric Alfred.

Despero je netremice zurio u strica.

– Nemoguće! – uzviknula je tetka Florens. – Nijedan se miš, ma koliko malen i ušat bio, nije rodio otvorenih očiju. To jednostavno tako ne ide.

– Njegov otac Lester tvrdi da je bolestan – dodao je stric Alfred.

Despero je kinuo.

Nije se branio. Šta je pa mogao da kaže? Svaka reč koju su njegovi tetka i stric izrekli bila je istinita. Bio je smešno mali, imao skandalozno velike uši, rođen je otvorenih očiju i bio je bolešljiv. Toliko je kašljao i kijao da je stalno morao da nosi maramicu. Imao je napade groznice. Padao je u nesvest na svaki glasan zvuk. Što je najgore, ni najmanje ga nisu zanimale stvari koje bi interesovale jednog miša.

O hrani nije razmišljao neprestano. Nije se trudio da pronađe svaku mrvicu. Jednog dana, dok su njegovi stariji braća i sestre jeli, Despero je sasvim nepomično stajao nagnuvši glavu u stranu.

– Čujete li ovaj sladak presladak zvuk? – upitao je.

– Čujem samo kako mrvice ispadaju ljudima iz usta i padaju na pod – odgovorio je njegov brat Tulez. – Ništa drugo.

– Ne... – na to će Despero. – Ovo je nešto drugo. Zvuči kao... uh... med.

– Možda imaš velike uši – podrugnuo se Tulez – ali one su ti slabo povezane s mozgom. Med se ne *čuje*. Med *miriše*. Kad ima meda da ga namirišeš. Što nije slučaj.

– Sine! – dreknuo je njihov otac. – Trgni se! Izvadi glavu iz oblaka i pođi u lov na mrve.

– Preklinjem te – na to će njegova majka – idi traži mrvice. Pojedi malo za ljubav mami. Tako si žgoljav. Takvo si razočaranje za majku.

– Žao mi je – promrmljao je Despero, pa pognuo glavu i počeo da njuška po podu dvorca.

Međutim, čitaoče, on zapravo nije njuškao.

Svojim je velikim ušima osluškivao slatki zvuk koji izgleda nije čuo nijedan drugi miš.